

Aikuispotilaan sosiaaliturva 2022

Saat lisätietoja sosiaaliturvasta
Satasairaalan sosiaalityöntekijöiltä.

Tavoitat sosiaalityöntekijän parhaiten
maanantaista perjantaihin kello 9.00–15.00.

Satasairaalan vaihde, puhelin 02 627 71.

Löydät lisää puhelinnumeroita
tämän oppaan takakannesta
ja internetistä:
www.satasairaala.fi.

Tässä vihkosessa on käytetty suoria lainauksia,
jotka on otettu Kelan julkaisemista selkokielisistä oppaista.
Suoriin lainauksiin on saatu lupa Kelan viestinnältä.

Tekstissä on käytetty lyhennettä €/kk.
Se tarkoittaa euroa kuukaudessa.

Tämä vihkonen on selkokielinen.
Siitä saa siis tietoa helposti ja nopeasti.

Sisällysluettelo

Aikuispotilaan sosiaaliturva 2022	1
Sisällysluettelo	3
Sairaalamaksut.....	1
Lääkekorvaukset	3
Matkakorvaukset	4
Korvaus yöpymisestä	7
Vammaisetuudet	8
Sairausajan toimeentulo	12
Kuntoutus	15
Kelan palvelunumerot.....	17
Sosiaalihuollon palvelut	18
Sairastuminen ja verotus	22
Apua arkeen	25
Potilasjärjestöt	27
Potilaan oikeusturva	30
Terveystiedot ja lääkitystiedot internetissä	31
Yhteystiedot	32

Sairaalamaksut

Satasairaalan maksut ovat:

- hoitopäivä
vuodeosastolla 49,60 €
- poliklinikkamaksu 41,80 €
- sarjahoitomaksu 11,60 €
käynniltä.

Jos sinulle kertyy yli 45 sarjahoitoa kalenterivuodessa, saat loppuvuoden sarjahoidot ilmaiseksi. Alle 18-vuotiaiden sarjahoito on ilmaista.

Alle 18-vuotiaiden poliklinikkakäynnit ovat ilmaisia.

Alle 18-vuotialta laskutetaan osastohoidosta 7 ensimmäistä hoitopäivää vuodessa. Loput päivät ovat ilmaisia.

Sairaalamaksut vaihtelevat eri sairaaloissa ja terveyskeskuksissa. Hoitopäivämaksuihin ei saa Kelan korvausta.

Jos olet pienituloisen, voit hakea Kelasta perustoimeentulotukea maksuihin.

Lue lisää internetistä:
www.kela.fi/toimeentulotuki

Maksukatto

Terveystuon maksukatto, eli omavastuu, on 692 € vuodessa.

Kun se tulee täyteen, saat loppuvuoden ajan avohoidon ilmaiseksi.

Osastohoidosta menee maksu, mutta se alenee.

Satasairaalassa maksettavaa jää 22,80 € päivässä.

Maksukattoon lasketaan seuraavat maksut:

- käyntimaksut tai vuosimaksut terveyskeskuslääkärillä
- sairaalahoidon päivämaksut
- psykiatrian hoitomaksut
- lyhytaikaisen laitoshoidon maksut
- poliklinikkamaksut
- päiväkirurgiamaksut

- sarjahoitomaksut
- fysioterapiamaksut
- neuropsykologisen kuntoutuksen maksut
- jalkahoitomaksut
- puheterapiamaksut
- toimintakykyä parantavan ja ylläpitävän hoidon maksut
- kuntoutuslaitoksen hoitomaksut
- yö- ja päivähoitomaksut
- tilapäinen kotisairaanhoido ja tilapäinen kotisairaalahoido
- suun ja hampaiden tutkimus ja hoito. (Hammastekniset kulut eivät kuitenkaan kuulu maksukattoon. Niitä ovat esimerkiksi tekohampaiden valmistus ja hammasimplantit.)

Maksukattoon lasketaan myös sellaiset laskut, joiden maksuun olet saanut toimeentulotukea.

Seuraa itse, milloin maksukatto tulee täyteen.

Maksukattoon ei lasketa

Kaikki terveydenhoitoon liittyvät palvelut eivät vaikuta maksukattoon.

Siihen ei esimerkiksi lasketa

- hammasteknisiä kuluja
- lääkärintodistusten palkkioita
- kotipalvelun maksuja
- säännöllisen kotisairaanhoidon tai säännöllisen kotisairaalan maksuja
- pitkäaikaishoidon maksuja.

Yhteystietoja

Voit kysyä lisää maksuista sairaaloiden potilaslaskutuksesta.

Satasairaala, maksukattoasiat, maanantaista perjantaihin kello 10.00–14.00, puhelin 02 627 7628.

Porin perusturvan sairaalapalvelut, puhelinvaihde 02 621 3500.

Rauman kaupunki, puhelinvaihde 02 834 11.

Lääkekorvaukset

Kela maksaa korvausta apteekista ostetuista lääkkeistä, jotka lääkäri on määrännyt reseptillä hoitoosi. Kela ei maksa korvausta kaikista lääkkeistä.

Löydät tiedon korvattavista lääkkeistä internetistä:

www.kela.fi/laakehaku

Lääkkeissä on 50 euron alkuomavastuu ja korvausta maksetaan sen jälkeen.

Peruskorvaus on 40 % lääkkeen hinnasta. Alempi erityiskorvaus on 65 %. Kela siis korvaa lääkkeen hinnasta 65 %, ja sinulle jää maksettavaksi loppuosa. Ylempi erityiskorvaus on 100 % lääkkeen hinnasta eli Kela korvaa lääkkeen kokonaan. Apteekissa pitää kuitenkin maksaa lääkkeen omavastuu.

Omavastuu on 4,50 euroa. Se pitää maksaa jokaisesta lääkkeestä erikseen.

Apteekki tarkistaa Kelasta oikeutesi lääkekorvaukseen, kun ostat reseptilääkettä.

Osa lääkkeistä kuuluu viitehintajärjestelmään. Näille lääkkeille on määrätty viitehintaryhmä ja viitehintaa. Lääkkeen myyntihinta voi olla suurempi kuin viitehintaa. Kela kuitenkin maksaa korvauksen viitehinnan mukaan. Voit vaihtaa reseptiin merkityn lääkkeen apteekissa vastaavaan, mutta halvempaan lääkkeeseen. Apteekki ei saa vaihtaa lääkettä, jos lääkkeen määrääjä kieltää vaihtamisen.

Jos lääke on erityisen kallis, voit ostaa kerralla sellaisen määrän lääkettä, että vuosiomavastuu ylittyy. Sen jälkeen saat korvauksen kuukauden lääkkeistä kerrallaan.

Oikeutta erityiskorvaukseen haetaan lääkärin kirjoittamalla B-lausunnolla Kelasta. Muuta hakemusta ei tarvita.

Kela lähettää sinulle uuden Kela-kortin, kun on tehnyt päätöksen erityiskorvauksesta. Kortissa on sairauden korvausnumero.

Suuret lääkekulut

Lääkekulujen vuosiomavastuu, eli lääkekatto on 592,16 euroa vuodessa vuonna 2022.

Kun korvatuista lääkkeistä maksetut lääkekulut ylittävät tämän summan, apteekki saa siitä tiedon. Sinun ei tarvitse tehdä mitään.

Kun lääkekatto ylittyy, maksat jokaisesta korvattavasta lääkkeestä 2,50 euroa ostokerralla loppuvuoden ajan.

Matkakorvaukset

Kela korvaa julkiseen tai yksityiseen terveydenhuoltoon tehdyn matkan kustannuksia. Voit saada korvausta, jos menet hoitoon sairauden, raskauden tai synnytyksen vuoksi. Kela korvaa kuntoutukseen tehtyjä matkoja, jos kuntoutus perustuu Kelan tai julkisen terveydenhuollon antamaan kuntoutuspäätökseen.

Ostavastuu on 25 euroa yhdensuuntaiselta matkalta. Kela korvaa sinulle omavastuun ylittävän kustannuksen. Hae korvausta kuitenkin myös alle 25 euroa maksaneista matkoista, jotka olet maksanut kokonaan itse. Myös ne lasketaan mukaan vuosiomavastuuseen eli matkakattoon.

Voit hakea matkakuluja lomakkeella tai internetissä:

www.kela.fi/omakela

Tarvitset verkkopankkitunnukset internetissä asioimiseen.

Jos joudut käyttämään omaa autoa, saat siitä kilometrikorvauksen, joka on 0,20 euroa kilometriltä. Tee matkasta hakemus Kelaan. Jos olet maksanut kalenterivuoden aikana matkakustannuksia 300 euroa, Kela korvaa loppuvuoden ajan matkakustannukset kokonaan.

Matkakustannuksissa on 6 kuukauden haku aika.

Taksimatkat

Jos joudut käyttämään taksia terveydentilasi vuoksi, sinulla pitää olla terveydenhuollon todistus (SV67) taksin käytön tarpeellisuudesta.

Säilytä todistus 6 kuukautta. Kela voi kysyä sitä myöhemmin.

Terveydenhuollon ammattihenkilö voi kirjoittaa sinulle todistuksen (SV67)

matkakorvauksia varten myös määräajaksi tai toistaiseksi. Silloin todistus pitää toimittaa Kelaan.

Jos olet menossa kuntoutukseen, pyydä lääkäriä kirjoittamaan kuntoutussuositukseen, millaisella kulkuneuvolla voit matkustaa kuntoutuspaikkaan.

Taksin käyttö voidaan korvata, jos julkiset liikenneyhteydet ovat huonot.

Tässä tilanteessa et tarvitse terveydenhuollon todistusta, vaan sinun pitää selvittää asia Kelan kanssa.

Voit esimerkiksi ottaa aikataulusta kopion ja liittää mukaan kutsukirjeen, josta näkyy käynnin kellonaika.

Jos terveydenhuollon ammattihenkilö tilaa sinulle taksimatkan sairaalasta kotiin terveydentilan perusteella, et tarvitse erillistä todistusta (SV67).

Vastaavat tiedot kysytään tilauspuhelun yhteydessä.

Taksimatkan tilaaminen

Kun kotikuntasi on Satakunnassa, tilaa Kelan korvaama taksimatka numerosta: 0800 414 612 (Taksi Helsinki) tai 0800 924 42 (Keskustaksi Oy) Puhelu on ilmainen. Kun tilaat matkan keskitetyistä tilausnumeroista, saat matkakorvauksen heti taksissa, ja maksat vain omavastuun. Varaudu näyttämään Kela-korttisi. Samassa taksissa voi matkustaa muitakin ihmisiä, jotka ovat menossa samaan suuntaan.

Kun tilaat taksia, muista kertoa, jos mukana on saattaja tai apuväline, joka vie tilaa.

Jos tilaat taksin muualta kuin keskitetyistä tilausnumeroista, et saa matkasta Kela-korvausta.

Saattajan matkakorvaukset

Kela maksaa korvausta myös saattajan matkakuluista, jos terveydenhuollon ammattihenkilö arvioi, että tarvitset saattajaa. Saattajan tarve merkitään terveydenhuollon tekemään SV67-todistukseen. Saattajan kuluja korvataan, kun matkustatte yhdessä. Korvaus alkaa ja päättyy sinun kotiisi.

Saattaja voi tehdä paluumatkan yksin, jos jäät hoitoon sairaalaan. Silloin saattajan täytyy käyttää mieluiten julkista kulkuneuvoa tai omaa autoa. Taksia voi käyttää vain poikkeustilanteissa. Kela harkitsee aina erikseen, milloin saattajan yksin tekemä taksimatka hyväksytään.

Lisätietoja matkoista

Voit lukea lisää Kelan matkakorvauksista internetistä: www.kela.fi/matkat

Korvaus yöpymisestä

Jos joudut yöpymään
matkallasi terveydenhuoltoon,
voit saada Kelasta
yöpymisrahaa.

Yöpymisraha on 20,18 euroa
vuorokaudessa vuonna 2022.

Säästä kuitti yöpymisestä
aiheutuneista kustannuksista.
Toimita kuitti Kelaan
matkakorvaushakemuksen
(Kelan lomake SV4) kanssa tai
www.kela.fi/omakela palvelussa.

Vammaisetuudet

Voit hakea Kelasta vammaistukea tai eläkettä saavan hoitotukea. Liitä hakemukseen lääkärinlausunto.

Lausunnosta täytyy käydä ilmi

- miten sairaus tai vamma heikentää toimintakykyäsi
- millaista apua, ohjausta tai valvontaa tarvitset.

Tulot ja omaisuus eivät vaikuta tukien myöntämiseen tai määrään.

Tuesta ei tarvitse maksaa veroa.

Voit lukea vammaisetuuksista lisää internetistä:

www.kela.fi/vammaistuet

Vammaistuki 16 vuotta täyttäneelle

Vammaistuen tarkoitus on helpottaa selviytymistä jokapäiväisessä elämässä, työssä ja opiskelussa.

Jos toimintakykyysi on heikentynyt sairauden tai vamman takia, voit saada Kelasta vammaistukea.

Edellytys vammaistuen saamiselle on, että toimintakykyysi on heikentynyt vähintään vuoden ajan.

Toimintakyky on heikentynyt, kun sinulla on vaikeuksia

- huolehtia itsestäsi
- selviytyä kotitöistä
- selviytyä työstä tai opiskelusta.

Lisäksi arvioidaan, kuinka paljon sinulle aiheutuu haittaa vammasta tai sairaudesta. Arvion tekee lääkäri ja Kela.

Kirjoita hakemukseen esimerkkejä vaikeuksistasi

selviytyä sairauden takia.
Tuen myöntämiseen vaikuttaa myös kuinka paljon tarvitset apua tai ohjausta ja valvontaa.

Avuntarve tarkoittaa sitä, että tarvitset apua esimerkiksi peseytymisessä, pukeutumisessa ja kommunikoinnissa.

Ohjauksen ja valvonnan tarve tarkoittaa, että sinua täytyy esimerkiksi muistutella ja pitää silmällä arjessa.

Vammaistuella korvataan myös sairaudesta tai vammasta aiheutuvia erityisiä kustannuksia. Kustannusten täytyy jatkua vähintään puolen vuoden ajan ja niiden täytyy liittyä sairauteen tai vammaan.

Tällaisia kustannuksia ovat esimerkiksi:

- sairaanhoito ja laitoshoido
- kotisairaanhoito
- lääkekulut
- hoidon ja kuntoutuksen matkakulut.

Voit hakea vammaistukea, jos käyt töissä, opiskelet tai olet osatyökyvyttömyyseläkkeellä.

Vammaistuen tasot

Vammaistuki on jaettu 3 tasoon:

- perusvammaistuki
- korotettu vammaistuki
- ylin vammaistuki.

Siihen, mitä niistä saat, vaikuttaa haitta, kustannukset sekä tarvitsemasi avun, ohjauksen ja valvonnan määrä.

Voit saada perusvammaistukea, jos sairaus, vika tai vamma aiheuttaa olennaista haittaa.

Voit saada korotettua vammaistukea, jos

- sairaus tai vamma aiheuttaa huomattavaa haittaa
- tarvitset säännöllistä ohjausta ja valvontaa
- tarvitset toisen ihmisen apua viikoittain esimerkiksi peseytymisessä, pukeutumisessa ja kommunikoinnissa, kotitöissä ja asioinnissa kodin ulkopuolella.

Jos sinulla on oikeus perusvammaistukeen ja sen lisäksi sairaudesta aiheutuu sinulle jatkuvasti erityisiä kustannuksia, voit saada korotettua vammaistukea.

Voit saada ylintä vammaistukea, jos olet vaikeavammainen. Vaikeavammainen on esimerkiksi sokea, kuuro tai liikuntakyvytön.

Voit saada ylintä vammaistukea myös, jos tarvitset runsaasti ohjausta ja valvontaa, tai jos tarvitset päivittäin toisen ihmisen apua esimerkiksi peseytymisessä, pukeutumisessa ja kommunikoinnissa. Ylintä vammaistukea voit saada myös vaikean sairauden loppuvaiheen hoidossa.

Vammaistuen määrät

Vammaistuen määrät ovat:

- perusvammaistuki 95,39 €/kk
- korotettu vammaistuki 222,58 €/kk
- ylin vammaistuki 431,60 €/kk.

Eläkettä saavan hoitotuki

Eläkettä saavan hoitotuen tarkoitus on helpottaa selviytymistä jokapäiväisessä elämässä ja tukea toimintakykyä, kuntoutusta ja hoitoa.

Eläkettä saavan hoitotukea voidaan maksaa eläkeläiselle, joka on vähintään 16-vuotias.

Jos toimintakykysi on heikentynyt sairauden tai vamman takia, voit saada Kelasta hoitotukea. Voit saada hoitotukea, jos toimintakykysi on heikentynyt vähintään vuoden ajan.

Toimintakyky on heikentynyt, kun sinulla on vaikeuksia

- huolehtia itsestäsi
- selviytyä välttämättömistä kotitöistä
- asioida kodin ulkopuolella.

Tuen myöntämiseen vaikuttaa myös, kuinka paljon tarvitset apua, ohjausta tai valvontaa.

Avuntarve tarkoittaa sitä, että tarvitset apua esimerkiksi peseytymisessä, pukeutumisessa ja kommunikoinnissa.

Ohjauksen ja valvonnan tarve tarkoittaa, että sinua täytyy esimerkiksi muistutella ja pitää silmällä arjessa.

Hoitotuella korvataan myös sairaudesta tai vammasta aiheutuvia kustannuksia. Hoitotukea ei kuitenkaan myönnetä pelkästään kustannusten perusteella.

Tuen myöntäminen edellyttää aina avun tai ohjauksen ja valvonnan tarvetta.

Et voi saada hoitotukea, jos saat osatyökyvyttömyyseläkettä, osa-aikaeläkettä tai osittaista varhennettua vanhuuseläkettä. Silloin voit hakea Kelan vammaistukea.

Hoitotuen määrät

Hoitotuen määrät ovat:

- perushoitotuki 73,00 €/kk
- korotettu hoitotuki 159,04 €/kk
- ylin hoitotuki 336,30 €/kk.

Sairausajan toimeentulo

Kun jätät sairauslomalle, tarvitset Kelaa varten lääkärinlausunnon.

Jos sairauslomasi kestää korkeintaan 2 kuukautta, lääkäri kirjoittaa sinulle A-todistuksen. Jos sairauslomasi on pidempi, lääkäri kirjoittaa sinulle B-lausunnon Kelaa varten.

Työnantajalle riittää koko sairausajalle A-todistus, josta käy ilmi diagnoosi ja sairausloman pituus. Työnantaja ei tarvitse B-lausuntoa.

Sairauspäiväraha

Kela maksaa sairauden ajalta sairauspäivärahaa.

Sairauspäivärahaa maksetaan yleensä sen jälkeen, kun olet ollut työkyvytön 10 päivää.

Jos olet yrittäjä, voit saada sairauspäivärahaa jo oltuasi työkyvytön 4 päivää.

Jos saat sairauslomasi ajalta palkkaa, Kela maksaa sairauspäivärahan työnantajallesi.

Voit saada sairauspäivärahaa, jos olet 16–67-vuotias, etkä sairautesi takia kykene työhön.

Tulosi vaikuttavat sairauspäivärahan määrään. Päivärahan määrä lasketaan yleensä edeltävien 12 kuukauden tulojesi mukaan.

Saat sairauspäivärahaa vähintään 29,67 euroa päivässä. Päivärahaa maksetaan 6 päivältä viikossa. Jos olet ollut työtön, sairauspäivärahan määrä voidaan laskea myös työttömyysturvan määrästä.

Hae sairauspäivärahaa 2 kuukauden kuluessa sairastumisesta. Käytä hakemiseen Kelan lomaketta SV8.

Voit tehdä hakemuksen myös internetissä OmaKela-palvelussa, jos sinulla on verkkopankkitunnukset:

www.kela.fi/omakela

Osasairauspäiväraha

Osasairauspäiväraha tukee työhön paluuta ja työssä selviytymistä.

Osasairauspäivärahaa voi saada henkilö, joka on ennen sairastumista työskennellyt kokoaikaisesti, mutta sairauden takia täytyy vähentää työmäärää.

Työajan on vähennyttävä 40 % – 60 % aiemmasta työajasta.

Osa-aikatyön ajalta maksetaan osasairauspäivärahaa, joka on puolet sairauspäivärahasta. Ennen osa-aikatyön aloittamista sinun on oltava vähintään 10 päivää täydellä sairauslomalla.

Osasairauspäivärahaa maksetaan enintään 120 arkipäivää eli noin 4 kuukautta. Tarvitset hakemuksen liitteeksi lääkärin kirjoittaman B-lausunnon sairauslomasta ja lisäksi lääkärin kannanoton, että osa-aikatyö ei vaaranna toipumistasi.

Sinun on myös tehtävä sopimus työnantajasi kanssa siitä, että lyhennät työaikaasi.

Toimita sopimus Kelaan.

Kuntoutustuki

Sairauspäivärahaa maksetaan yleensä enintään 300 arkipäivää. Jos työkyvyttömyys jatkuu, voit hakea kuntoutustukea eli määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä. Sitä voi maksaa työeläkelaitos, Kela tai molemmat.

Tee hakemus hyvissä ajoin ennen kuin 300 arkipäivää tulee täyteen.

Voit tarkistaa sairauslomien kertymisen päätöksistä, joita Kela on lähettänyt kotiisi. Liitä mukaan lääkärin kirjoittama B-lausunto.

Työkyvyttömyyseläke

Jos työkyvyttömyytesi jatkuu toistaiseksi, voit hakea työkyvyttömyyseläkettä.

Tarvitset hakemukseen lääkärin kirjoittaman B-lausunnon.

Voit saada työkyvyttömyyseläkettä, jos työkykysi on pysyvästi alentunut vähintään kaksi kolmasosaa eli noin 60 %.

Voit hakea samalla hakemuksella (ETK/KELA 7002-lomake) sekä kansaneläkettä että työeläkettä.

Lähetä hakemus Kelaan tai työeläkelaitokseen.

Kelan maksama takuueläke on 855,48 €/kk. Sen alle voi jäädä vain varhennettu vanhuuseläke.

Jos eläkkeesi on pieni, voit hakea Kelasta myös eläkettä saavan asumistukea.

Osatyökyvyttömyyseläke ja osakuntoutustuki

Voit hakea työeläkelaitoksesta osatyökyvyttömyyseläkettä tai osakuntoutustukea,

jos työkykysi on alentunut ja palaat töihin osa-aikaisesti. Osatyökyvyttömyyseläke on noin puolet täydestä työkyvyttömyyseläkkeestä. Siksi palkkatulojesi täytyy olla myös noin puolet (40–60 %) aikaisemmasta.

Toimeentulotuki

Toimeentulotuki turvaa välttämättömän toimeentulon, jos et voi saada toimeentuloasi millään muulla tavalla.

Jos sinulla on tukeen oikeuttavia menoja enemmän kuin tuloja ja varoja, sinulla on oikeus saada toimeentulotukea.

Toimeentulotukeen kuuluu perusosa sekä täydentävä ja ehkäisevä osa. Kela käsittelee perustoimeentulotuen ja kunnan sosiaalitoimisto täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen.

Perustoimeentulotuki huomioi sellaiset sairauskulut, jotka ovat syntyneet julkisessa terveydenhuollossa.

Hae aina ensin perustoimeentulotukea Kelasta. Sinulla voi olla myös sellaisia menoja, joihin et voi saada perustoimeentulotukea. Voit ilmoittaa samassa hakemuksessa, että haet myös täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea. Voit pyytää, että Kela siirtää hakemuksen kunnan sosiaalitoimeen.

Voit hakea perustoimeentulotukea internetissä: www.kela.fi/omakela
Tarvitset palveluun verkkopankkitunnukset.

Voit tehdä hakemuksen myös paperilomakkeelle. Hakemuksen liitteet voit postittaa, skannata tai ottaa niistä valokuvat.

Saat lisätietoja Kelan palvelunumerosta, puhelin 020 692 207.

Kuntoutus

Voit hakea Kelan tai työeläkelaitoksen maksamaan kuntoutukseen, jos koet, että työkykysi tai toimintakykysi on heikentynyt. Tarvitset hakemukseen lääkärin kirjoittaman B-lausunnon, johon kuuluu kuntoutussuunnitelma.

Saat tietoa kuntoutuskursseista esimerkiksi potilasyhdistyksistä.

Voit myös lukea lisää Kelan internetsivulta: www.kela.fi/kuntoutus

Toimeentulo kuntoutuksen aikana

Saat kuntoutuksen ajalta joko eläkettä, kuntoutustukea tai kuntoutusrahaa.

Kela korvaa kuntoutuksen matkakustannuksia. Maksat itse matkasta omavastuun, joka on 25 euroa.

Ammatillinen kuntoutus

Ammatillinen kuntoutus on tarkoitettu työkäisille, joilla sairaus on heikentänyt kykyä tehdä työtä tai opiskella. Voit saada ammatillista kuntoutusta myös, jos arvioidaan, että kykysi opiskella tai tehdä työtä heikkenee lähivuosina. Kuntoutus voi myös auttaa nuorta pääsemään työelämään.

Jos olet työelämässä tai olet aiemmin ollut työelämässä, voit hakea kuntoutusta omasta työeläkeyhtiöstäsi. Myös TE-toimistot järjestävät kuntoutusta.

Jos edessä on ammatinvaihto, voit ottaa yhteyttä työvoimatoimiston ammatinvalinnanohjaukseen.

Vaativa lääkinällinen kuntoutus

Voit saada vaativaa lääkinällistä kuntoutusta, jos olet alle 65-vuotias ja sinulla on huomattavia vaikeuksia suoriutua arjen toiminnoista sairauden tai vamman vuoksi.

Harkinnanvarainen kuntoutus

Kela järjestää myös harkinnanvaraista kuntoutusta. Harkinnanvaraista kuntoutusta ovat esimerkiksi kuntoutuskurssit ja sopeutumisvalmennuskurssit. Sopeutumisvalmennuskursseja järjestetään myös perheille.

Harkinnanvarainen kuntoutus on tarkoitettu kaikenikäisille.

Kelan palvelunumerot

Voit kysyä lisää Kelan palveluista seuraavista puhelinnumeroista:

- Asuminen 020 692 210
- Eläkkeet 020 692 202
- Kuntoutus ja vammaistuet
020 692 205
- Kansainväliset tilanteet
020 634 0200
- Opiskelu ja asevelvollisuus
020 692 209
- Perintä 020 634 4940
- Sairastaminen ja kortit
020 692 204
- Toimeentulotuki
020 692 207
- Työttömyys 020 692 210
- Turvakieltoasiakkaat
020 635 3500
- Vanhemmuus 020 692 206.

Sosiaalihuollon palvelut

Sosiaalihuollon palveluja ovat esimerkiksi:

- kotihoito
- omaishoito
- kuljetuspalvelu
- palveluasuminen
- asunnon muutostyöt
- asuntoon kuuluvat laitteet.

Osa sosiaalihuollon palveluista on lain määrittämiä.

Niistä säädetään esimerkiksi sosiaalihuoltolaissa, vammaispalvelulaissa ja vanhuspalvelulaissa. Osa palveluista on harkinnanvaraisia. Nämä palvelut voivat vaihdella eri kunnissa.

Voit hakea palveluita oman kuntasi sosiaalitoimistosta tai perusturvasta.

Usein hakemukseen tarvitaan mukaan lääkärinlausunto.

Lausunnossa lääkäri kuvaa terveydentilaasi ja sairauksiasi ja perustelee niillä palvelua, jota haet. Pelkkä diagnoosi eli sairauden nimi ei riitä.

Kun teet hakemuksen, sinun täytyy myös itse kuvata omaa tilaasi. Se vaikuttaa palvelun myöntämiseen.

Kun hakemuksesi on saapunut, sen käsittely alkaa 7 päivän kuluessa. Päätöksen saat viimeistään 3 kuukauden kuluttua.

Kotihoito

Kotihoitoa voi saada henkilö, joka tarvitsee apua päivittäisissä toiminnoissa, kuten peseytymisessä ja pukeutumisessa.

Kotihoidon avulla kotona asuminen on turvallista, vaikka toimintakyky olisi heikentynyt.

Yleensä kunnan kotihoidon palveluohjaaja käy kotonasi ennen kotihoidon aloittamista. Kotihoito on maksullinen palvelu. Hintaan vaikuttavat käyntikerrat ja tulosi.

Kotihoidosta voit saada myös tukipalveluita. Niitä ovat esimerkiksi kauppa- ja asiointipalvelu, ateriapalvelu, kylvetyspalvelu ja pyykkipalvelu. Näillä palveluilla on eri hinnat kuin muulla kotihoidolla.

Omaishoidontuki

Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta perheenjäsenestään tai muusta läheisestään, joka ei selviydy arjesta omatoimisesti. Avun tarve voi johtua esimerkiksi sairaudesta tai vammasta.

Omaishoitajalle voidaan myöntää omaishoidon tukea.

Omaishoidon tuki on vähintään 423,61 €/kk.

Omaishoidontuen korkein palkkiotaso on vähintään 847,22 €/kk,

mutta ylintä korvausta saa vain hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana. Sellainen tilanne voi olla esimerkiksi, jos hoidettava on saattohoidossa.

Jotkut kunnat maksavat ennaltaehkäisevää tukipalkkiota. Sitä voidaan maksaa, jos et ole oikeutettu omaishoidon tukeen, mutta läheisesi tarvitsee joka viikko useasti hoivaa ja huolenpitoa. Esimerkiksi Porin Perusturvan alueella ennaltaehkäisevä tukipalkkio on 207,60 €/kk.

Omaishoitajalla voi olla oikeus myös vapaapäiviin ja omaishoitoa tukeviin sosiaalihuollon palveluihin.

Omaishoidontuen myöntämiseen vaikuttavat kunnan määrärahat.

Sosiaaliohjaaja tai sosiaalityöntekijä tulee kotikäynnille. Samalla tehdään hoito- ja palvelusuunnitelma.

Yleensä omaishoidontukea myönnetään vain, jos hoidettava saa Kelasta korotettua hoitotukea.

Kuljetuspalvelu

Vaikeavammaisen kuljetuspalvelu

Vammaispalvelulaki säättää, mitkä palvelut ja tukitoimet kunnan täytyy järjestää. Varallisuutesi ei vaikuta niiden myöntämiseen, vaan ne myönnetään sairauden ja haitan perusteella.

Voit saada vammaispalvelulain nojalla vaikeavammaisen kuljetuspalvelun taksilla. Voit olla siihen oikeutettu, jos sinulla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa, etkä voi sairauden tai vamman vuoksi käyttää julkista kulkuvälinettä ilman suuria vaikeuksia. Maksat matkasta linja-autokyydin hinnan.

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu

Jos sinulla on vaikeuksia liikkua esimerkiksi ikääntymiseen liittyvien sairauksien vuoksi, voit hakea sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua. Sen myöntäminen edellyttää, että liikkuminen julkisilla kulkuneuvoilla on vaikeaa. Lisäksi tulosi vaikuttavat kuljetuspalvelun myöntämiseen.

Palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen

Palveluasuminen tarkoittaa asumista palvelutalossa tai muussa asunnossa, jossa saat sellaisia palveluja, joita tarvitset asumiseen.

Jos tarvitset hoivaa ja huolenpitoa vuorokauden ympäri, voi tehostettu palveluasuminen olla sinulle sopiva vaihtoehto. Voit hakea palveluasumista oman kuntasi sosiaalitoimistosta.

Asunnon muutostyöt

Voit olla oikeutettu asunnon muutostöihin, jos et voi muuten elää tavallista elämää vammasi tai sairautesi vuoksi.

Asunnon muutostyöt tarkoittavat esimerkiksi sitä, että ovia voidaan leventää, rakentaa luiskia, tehdä muutostöitä vessaan.

Asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet

Voit saada käyttöösi välttämättömiä laitteita ja välineitä, jos liikkuminen tai omatoiminen tekeminen kotona on vamman tai sairauden vuoksi vaikeaa.

Laitteita ja välineitä voivat olla esimerkiksi nostolaitteet ja hälytyslaitteet.

Jos tarvitset turvapuhelinta, sen voi järjestää joko kunta tai yksityinen yrittäjä.

Eri kunnissa on erilaisia käytäntöjä ja myös hinnat vaihtelevat.

Sosiaaliasiamies

Sosiaaliasiamiehen tehtävänä on neuvoa sosiaalihuollon asiakasta. Neuvonta liittyy asiakkaan asemaan ja oikeuksiin. Voit kysyä neuvoa sosiaalipalveluista, jotka ovat kunnan omia tai jotka kunta on ostanut yksityiseltä yrittäjältä.

Voit lukea lisää:

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista.

Sairastuminen ja verotus

Suomalaiset maksavat veroa muun muassa valtiolle ja kunnille.

Verovaroilla pidetään yllä monia tärkeitä palveluja yhteiskunnassamme.

Sairauden tai vamman vuoksi voi saada helpotusta verojen maksuun.

Veronmaksukyvynt alentumisvähennys

Voit saada veronmaksukyvynt alentumisvähennystä, jos sinun tai perheesi tulot ja varat ovat vähentyneet olennaisesti erityisestä syystä, kuten suurista sairauskuluista.

Veronmaksukyvynt alentumisvähennystä myönnetään aina tapauskohtaisesti.

Verottaja harkitsee, onko alentumisvähennyksen myöntämislle perusteita.

Verotuksen invalidivähennys

Voit saada verotuksessa invalidivähennystä, jos sairautesi pysyvä haitta-aste on vähintään 30 %.

Haitta-asteen arvioi lääkäri.

Jos saat täyttä työkyvyttömyyseläkettä, verottaja myöntää sinulle ilman erillistä hakemusta täyden invalidivähennyksen verotuksessa.

Täyden työkyvyttömyyseläkkeen haitta-aste on 100 %.

Osatyökyvyttömyyseläkkeen haitta-aste on 50 %.

Liikkumisesteisen pysäköintitunnus

Liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen myöntää Traficomln palveluntuottaja Ajovarml.

Voit saada pysäköintitunnuksen, jos sinulla on vamma, joka täyttää ehdot pysäköintitunnuksen myöntämiseen.

Vamma voi estää sinua kävelemästä itsenäisesti tai haitata näön tarkkuutta. Lääkäri arvioi, täyttyvätkö tapaturmavakuutuslaissa määritellyt ehdot.

Liikkumisesteisen pysäköintitunnus oikeuttaa pysäköimään esimerkiksi seuraaviin paikkoihin:

- pyörätuolimerkillä merkityille vammaisten autoilijoiden pysäköintipaikoille
- maksullisille pysäköintipaikoille ilmaiseksi
- alueelle, jossa pysäköinti on muuten kielletty liikennemerkillä.

Pysäköinti ei kuitenkaan saa estää muuta liikennettä. Älä pysäköi sairaalan alueella takseille varatuille paikoille.

Pysäköintitunnus on henkilökohtainen.

Jos sinulla on pysäköintitunnus, voit olla auton kyydissä ja kuljettaja voi käyttää pysäköintitunnustasi.

Jos sinulle on myönnetty pysäköintitunnus, saat vapautuksen ajoneuvoveron perusverosta. Jos et itse aja autoa, vapautuksen voi saada kuljettaja, joka kuljettaa sinua säännöllisesti tietyllä autolla.

Voit lukea lisää internetistä: www.traficom.fi

Autoveronpalautus ja autoveron huojennus

Uuden auton hinnasta noin puolet on veroa.

Voit saada autoveronpalautusta, jos olet näkövammaisen tai liikuntavammaisen.

Auton on tultava omaan käyttöösi.

Auto ei saa olla rekisteröity aikaisemmin Suomessa.

Autoverolain mukaan voit saada palautusta, jos näkövammasi tai liikuntavammasi pysyvä haitta-aste on 80 %.

Haitta-asteen arvioi lääkäri.

Jos tarvitset autoa työn tai ammattiin valmistavien opiskelujen vuoksi, 40–60 % haitta-aste voi riittää.

Jos ehdot autoveronpalautukselle täyttyvät vain osittain, voit saada huojennusta autoverosta.

Voit lukea lisää autoverolain pykälistä 50 ja 51.

Voit myös lukea lisää internetistä:

www.vero.fi > henkilöasiakkaat > auto > autoverotus > autoveronhuojennus tai autoveronpalautus invalideille

Kotitalousvähennys

Kun maksat yksityiselle henkilölle tai yritykselle palvelusta, voit ilmoittaa sen verottajalle. Saat verotukseen kevennyttä, eli kotitalousvähennystä.

Voit saada kotitalousvähennystä:

- hoivatyöstä ja hoitotyöstä
- kodinhoitopalveluista

- asunnon tai vapaa-ajan asunnon korjaustöistä.

Kotitalousvähennystä ei myönnetä kunnan järjestämästä kotihoidosta tai kotisairaalahoidosta.

Voit lukea lisää internetistä:

www.vero.fi/kotitalousvahennys

Apua arkeen

Apuvälineet

Apuvälineitä ovat esimerkiksi:

- kyynärsauvat
- rollaattorit
- pyörätuolit
- WC-istuinten korokkeet
- suihkutuolit.

Saat lisää tietoa apuvälineistä Satasairaalan kuntoutusohjaajilta ja fysioterapeuteilta.

Kuntoutusohjaaja tai terveyskeskuksen fysioterapeutti voi tehdä myös kotikäynnin, jotta apuvälinetarve saadaan selvitettyä.

Apuvälineitä voit saada mukaan sairaalasta, terveyskeskuksesta tai hakea apuvälinekeskuksesta.

Satakunnassa toimii maakunnallinen Apuvälinekeskus.

Osoite on Rahtitie 4, Pori.
Asiakaspalvelun puhelin
044 707 9181.

Voit lukea lisää internetistä:

www.satasairaala.fi > [Palvelut > Apuvälinepalvelut >](#)

[Maakunnallinen apuvälinekeskus](#)

Kotisairaanhoido

Kotisairaanhoidoita ovat erilaiset lääkärin määräämät sairaanhoidon toimenpiteet, kuten näytteiden ottaminen, mittaukset, lääkityksen valvominen ja vointisi seuraaminen.

Kotisairaanhoido on osa kunnan kotihoidon palvelua.

Kotisairaalahoido

Kotisairaalahoido on sairaanhoidoita, jota annetaan kotiisi. Kotona voidaan tehdä monia sairaanhoidollisia toimenpiteitä, esimerkiksi antaa suonensisäistä lääkitystä ja kivun hoitoa.

Se voi tukea myös omaistasi, kun hän hoitaa sinua kotona. Kotisairaalahoido tarvietaan aina lääkäriltä lähete.

Siivouspalvelu

Jos tarvitset apua siivouksessa, voit ostaa sitä yksityiseltä kotipalveluyrittäjältä.

Joissain kunnissa voit saada palvelusetelin siivouspalveluun. Palveluseteli on tosite, jolla on tietty rahallinen arvo. Palveluseteli siis korvaa osan siivouspalvelun kustannuksista.

Useimpien kotipalveluyrittäjien palveluista voi saada kotitalousvähennyksen verotuksessa.

Jos saat kotipalvelua tai vastaavaa palvelua sosiaalihuoltopalveluna, sinun ei tarvitse maksaa palvelusta arvonlisäveroa.

Potilasjärjestöt

Potilasjärjestössä jäseniä yhdistää jokin tietty sairaus tai vamma.

Suomessa on paljon järjestöjä, jotka toimivat koko maassa. Myös Satakunnan alueella toimii monia potilasjärjestöjä ja vammaisjärjestöjä.

Potilasjärjestöt järjestävät kursseja, vertaistukitoimintaa ja virkistystä. Voit etsiä internetistä lisää tietoa potilas- ja vammaisjärjestöistä.

Satasairaalan Olka-pisteeltä saat lisää tietoa potilas- ja vammaisjärjestöistä. Olka-piste sijaitsee Satasairaalan AB-aulassa. Voit ottaa yhteyttä myös sähköpostilla:
olka@satasairaala.fi

Syöpäpotilaat

Satakunnan Syöpäyhdistys ry

Jos sinulla tai läheiselläsi on syöpä, voit saada tukea, ohjausta ja neuvontaa Satakunnan Syöpäyhdistykseltä. Palvelut ovat ilmaisia.

Voit varata ajan syöpäsairaanhoidajalle maanantaista perjantaihin kello 9.00–15.00, puhelin 02 630 5750.

Syöpäsairaanhoidaja ottaa vastaan

- Porissa
- Raumalla
- Merikarvialla
- Harjavallassa
- Huittisissa
- Eurassa
- Kankaanpäässä
- Säkylässä
- Eurajoella.

Syöpäsairaanhoidaja voi myös tehdä kotikäynnin. Satakunnan Syöpäyhdistyksen jäsenmaksu on 23 euroa vuodessa.

Jos olet yhdistyksen jäsen ja sairastat syöpää, saat yhdistyksestä 3 euroa korvausta jokaisesta syöpäsairauden maksullisesta hoitopäivästä tai poliklinikkakäynnistä tai sarjahoitokäynnistä. Voit saada korvausta korkeintaan 180 euroa vuodessa. Jos olet 18–30-vuotias yhdistyksen jäsen ja sairastat syöpää, saat 336 euron alkuavustuksen.

Saat jäsenkorvaushakemuksen yhdistyksen toimistosta tai internetistä:

www.satakunnansyopayhdistys.fi

Sopeutumisvalmennuskurssit, virkistyskurssit ja lomaviikot

Jos sinulla tai läheiselläsi on syöpä, voit hakeutua Kelan ja syöpäyhdistyksen järjestämälle sopeutumisvalmennus- tai virkistyskurssille tai lomaviikolle. Kysy lisää syöpäpoliklinikan kuntoutusohjaajalta, Hanna Tuomi, puhelin 044 707 3710 tai sosiaalityöntekijältä.

Palveluseteli peruukkia varten

Jos saat syöpähoitoa, jonka seurauksena on hiusten lähtöä, saat sairaalasta palvelusetelin peruukkia varten.

Saat palvelusetelin mukana listan peruukkiliikkeistä, joista voit hankkia peruukin.

Palveluseteli korvaa peruukin hinnasta 255,44 euroa.

Palveluseteli rintaproteesiin

Jos sinulla on rintasyöpä ja sinulta on poistettu koko rinta, saat palvelusetelin rintaproteesiin.

Varaa aika rintaproteesin sovitukselle Satakunnan Syöpäyhdistyksestä.

Eurajoen ja Merikarvian kuntakorvaukset

Jos kotikuntasi on Eurajoki ja sairastat syöpää, MS-tautia tai olet munuaispotilas, sosiaalitoimi korvaa sinulle kokonaan

- sairaalamaksut
- poliklinikkamaksut
- sarjahoitomaksut.

Tiedustelut:

Puhelin 02 86 941.

Osoite: Eurajoen kunta,
Sosiaalitoimisto, Kalliotie 5,
27100 Eurajoki.

Jos kotikuntasi on Merikarvia ja sairastat syöpää, saat kunnastasi korvausta sairaalamaksuista, poliklinikkamaksuista ja sarjahoitomaksuista enintään 300 euroa vuodessa.

Tiedustelut:

Puhelin 044 7246 312 tai 044
7246 333.

Osoite: Merikarvian kunta,
Taloustoimisto, Kauppatie 40,
29900 Merikarvia.

Tarvitset kuntakorvausta varten diagnoositodistuksen.

Pyydä todistus sairaalan sosiaalityöntekijältä.

Liitä todistukseen mukaan laskut ja maksukuitit ja toimita ne kotikuntaasi. Kunta maksaa korvauksen pankkitilillesi.

Potilaan oikeusturva

Potilasasiamies

Jokaisessa terveydenhuollon yksikössä pitää olla nimetty potilasasiamies.

Potilasasiamiehen tehtävä on edistää potilaan oikeuksien toteutumista.

Voit kysyä oikeusturvaasi liittyvistä asioista potilasasiamieheltä.

Satasairaalan potilasasiamies, puhelin 044 707 7768, sähköposti:

potilasasiamies@satasairaala.fi

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista

Laki säättää potilaan oikeuksista.

Niihin kuuluvat esimerkiksi oikeus saada tietoa omaan hoitoon liittyvistä asioista.

Lain mukaan sinulla on oikeus tehdä omaan hoitoosi liittyviä päätöksiä.

Voit esimerkiksi tehdä kirjallisen hoitotahdon.

Potilasvahinko

Voit saada korvausta, jos terveydenhuollossa tai sairaanhoidossa sattuu potilasvahinko.

Korvausta haetaan

Potilasvakuutuskeskukselta.

Voit saada korvausta vain niistä vahingoista, jotka säädetään potilasvahinkolaissa.

Lääkevahinko

Jos saat lääkkeestä yllättäviä haittavaikutuksia, voit hakea korvausta lääkevahinkovakuutuksesta.

Voit lukea lisää internetistä:

www.laakevahinko.fi

Terveystiedot ja lääkitystiedot internetissä

Voit katsoa terveystietojasi ja lääkereseptejasi internetissä: Omakanta-palvelussa

www.kanta.fi

Tarvitset verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenteen, jotta voit käyttää palvelua.

Palvelun kautta voit pyytää reseptien uusimista.

Voit myös antaa suostumuksen, jotta eri hoitopaikat näkevät sinusta kirjattuja terveystietoja ja reseptitietoja.

Voit tulostaa palvelun kautta esimerkiksi omia hoitokertomuksiasi Kelaa tai vakuutusyhtiötä varten.

Voit tehdä palvelussa hoitotahdon. Siinä voit määritellä, miten haluat, että sinua hoidetaan, jos et itse pysty kertomaan tahtoasi.

Lisäksi voit tehdä palvelussa elintenluovutustahdon tai kieltää elintesi luovuttamisen.

Sosiaalityöntekijöiden yhteystiedot

Satasairaala

[Satasairaalan verkkosivut löytyvät osoitteesta www.satasairaala.fi](http://www.satasairaala.fi)

Asiakaspalvelu, puhelin 02 62771

Johtava sosiaalityöntekijä Kaisu-Leena Raikisto 044 707 7280

Vastaava sosiaalityöntekijä Minna Heinonen 044 707 9394

Vastasyntyneiden teho- ja tarkkailuosasto, synnytyssali, synnytysvuodeosasto, äitiyspoliklinikka, lastenneurologia ja ihotautipoliklinikka

Vastaava sosiaalityöntekijä Minna Heinonen 044 707 9394

Lastentautien osasto 1, lasten poliklinikka, lasten päivystys, neurologian poliklinikka

Sosiaalityöntekijä Katja Palenius 044 707 6887

Lastenneurologia, naistentautien osasto ja poliklinikka

Sosiaaliohjaaja Hanna Lehto 044 707 6506

Kirurgian poliklinikka, kirurgian osastot 2 ja 3, korva-, nenä- ja kurkkutautien sekä suu-, hammas- ja leukasairauksien poliklinikka

Sosiaalityöntekijä Tarja Kiiski 044 707 7283

Syöpätautien poliklinikka ja sädehoitoyksikkö, hematologian poliklinikka, palliatiivinen poliklinikka, Rauman aluesairaalan poliklinikat

Sosiaalityöntekijä Jussi Pitkänen 044 707 6885

Keuhkosairauksien poliklinikka ja osasto, silmätautien poliklinikka, neurologian osasto

Sosiaalityöntekijä Katja Törnqvist 044 707 7088

Sisätautien poliklinikka, sisätautien osastot 1 ja 2, dialyysiyksikkö

Sosiaalityöntekijä Mervi Vähäsantanen 044 707 3321

Yhteispäivystys, päivystysosasto, selviämishoitoyksikkö, sydänyksikkö

Sosiaalityöntekijä Heidi Tuovinen 044 707 7282

Kuntoutusvuodeosasto ja kuntoutuspoliklinikka

Sosiaalityöntekijä Terhi Vahamäki 044 707 3365